

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. augusztus 22.

1. Az új gázbeszerzési illeték árának kihirdetése után csökkenti a gáz áfáját a német szövetségi kormány

Múlt hét hétfőn bejelentették az október 1-től életbe lépő gázbeszerzési illeték kezdő árát Németországban, amely kilowattóránként 2,419 eurócent (kb. 9,6 forint) lesz. A tervek szerint az illeték 2024. március végéig marad érvényben és az árát három havonta újra számolják. Az energiaellátás biztonságáról szóló törvény alapján bevezetett gázbeszerzési illetékre az orosz gázimport csökkenése miatt az új, drágább források beszerzésére kényszerülő importőrök kompenzálása érdekében van szükség, feltéve, hogy a kiesett mennyiség pótlására szolgáló szerződéseket 2022. május 1-e előtt kötötték. A cégeknek a kompenzációt a gázhálózat-üzemeltetők közös vállalkozása és a piaci koordinációért felelős Trading Hub Europe (THE) fizeti ki az illetékből befolyó összegből.

Németországban a háztartások mintegy fele fűt gázzal, így ez rendkívül sok embert fog érinteni. Példaszámítások alapján egy egyszemélyes háztartás esetében, amelynek éves fogyasztása 5000 kilowattóra, az illeték még áfa nélkül is körülbelül 121 euró éves többletköltséget jelent, míg egy 20.000 kilowattóra éves fogyasztású családi háztartás esetében az áfa nélküli többletköltségek évente körülbelül 484 euróra rúgnak.

A gázfogyasztóknak a gázbeszerzési illetéken felül további illetékekkel is számolniuk kellhet. A THE múlt hét csütörtöki bejelentése alapján a gázszolgáltatóknak októbertől 0,57 eurócentet kell fizetniük a háztartások, míg 0,39 eurócentet a vállalatok által felhasznált földgáz minden kilowattórája után az úgynevezett kiegyenlítői, vagy másnéven szabályozási energiáért. Ez az illeték bár már több éve hatályban van, eddig azonban nulla euróban állapították meg a mértékét, így a mostani emelés hatással lehet a gázfogyasztás árára, amennyiben az összeget a szolgáltatók áthárítják a fogyasztókra. Ezenfelül a THE közzétette az újonnan bevezetett gáztárolási illeték összegét is, amely kilowattóránként 0,0059 eurócent lesz. Ennek célja, hogy kompenzálja a THE-t az ellátás biztonsága érdekében felmerülő költségeikért, például a gázbeszerzésért. A két illeték a jövőben egy 20.000 kilowattóra éves fogyasztású mintaháztartásnak évente összesen – hét százalékos áfával számolva – valamivel kevesebb, mint 135 euró többletköltséget jelenthet.

Utóbbiakkal egynapon Olaf Scholz (SPD) szövetségi kancellár bejelentette, hogy a földgázra az eddigi 19 % helyett kedvezményes, hét százalékos áfakulcs lesz érvényben Németországban, addig amíg a gázbeszerzési illeték is hatályos, tehát előreláthatólag 2024. március végéig. Ez a lépés jelentősen jobban tehermentesítené a gázfogyasztókat, mint amennyire a gázbeszerzési illeték terhelné őket – mondta a szociáldemokrata politikus és hangsúlyozta, hogy elvárja, hogy a vállalatok az adókedvezményt egy az egyben továbbadják a fogyasztóknak. Robert Habeck

(Zöldek) szövetségi gazdasági és klímaügyi miniszter üdvözölte Scholz bejelentését: *„Mindig is egyértelmű volt: nem akarjuk, hogy az embereket a gázbeszerzési illeték áfája pluszban terhelje. Mivel az európai jog értelmében közvetlen adómentesség erre nem lehetséges, logikus a gáz áfájának átmeneti csökkentése.”*

Marcel Fratzscher, a Német Gazdaságkutató Intézet (DIW) igazgatója számára nem világos, hogy a kormány miért veti ki a gázbeszerzési illetéket, hogy aztán egy másik intézkedéssel tehermentesítsen. Véleménye szerint ezzel csak további bürokráciát eredményez a szövetségi kormány. Hasonló véleményen van Jens Spahn (CDU) volt szövetségi egészségügyi miniszter, CDU-elnökhelyettes is: *„Őrült bürokráciát építünk fel az illeték végrehajtására, és ugyanezt a csoportot hasonló bürokráciával tehermentesítjük. Ezt a mentőakciót azonnal meg lehetett volna szervezni a szövetségi költségvetésből.”* A Baloldal (Die Linke) társelnöke, Janine Wisler az intézkedést társadalmilag kiegyensúlyozatlannak véli és gázárplafont követel a szövetségi kormánytól.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

2. Diplomáciai vihart kavart Mahmúd Abbász palesztin elnök berlini látogatása és Scholz kancellár tétova reakciója

Az Olaf Scholz (SPD) kancellárral való találkozót követő közös, a Kancellária Hivatalban megtartott sajtótájékoztatón a palesztin elnök, Mahmúd Abbász azzal vádolta Izraelt, hogy többszörös holokausztot követett el a palesztinok ellen. *„Izrael 1947-től napjainkig 50 palesztin helyen 50 mézárhlást követett el”* – mondta Abbász. *„50 mézárhlás, 50 holokauszt”* – tette még hozzá.

A palesztin elnök a sajtótájékoztatón részt vevő egyik hírügynökség kérdésére, miszerint bocsánatot kér-e Izraeltől az 1972-ben a müncheni nyári olimpián az izraeli csapat ellen elkövetett merénylet miatt, amelyben 11 ember vesztette életét, adta a fenti választ. Scholz megkövült arccal, láthatóan bosszúsan hallgatta a kijelentéseket. Steffen Hebestreit kormányzóvivő azonban Abbász válasza után – mivel már ezt megelőzően bejelentették, hogy ez lesz az utolsó kérdés – azonnal befejezettek nyilvánította a hivatalos eseményt. Ezt követően a kancellár a protokollnak megfelelően a kijelentések ellenére is kezet nyújtott Abbásznak.

Ezt megelőzően Scholz a sajtótájékoztató alatt már egyszer ellentmondott Abbásznak, amikor az az izraeli politikát *„apartheid-rendszernek”* nevezte. *„Itt szeretném kifejezetten leszögezni, hogy nem fogadom el az apartheid szót, és nem hiszem, hogy ez a helyes módja a helyzet leírásának.”* – mondta a kancellár.

Hebestreit kicsivel az esetet követően arról számolt be, hogy Scholz felháborodott Abbász kijelentésén, valamint a kancellár még aznap este a Bild című lapnak nyilatkozva kijelentette: *„Különösen számunkra, németek számára a holokauszt bármilyen relativizálása tőrhetetlen és elfogadhatatlan.”* Majd másnap Twitteren ismét elítélte az esetet: *„Mélységesen felháborítanak Mahmúd Abbász palesztin elnök kimondhatatlan kijelentései. Különösen számunkra, németek számára a holokauszt bármilyen relativizálása tőrhetetlen és elfogadhatatlan. Elítélek minden olyan kísérletet, amely a holokauszt bűneinek tagadására irányul.”*

Azonban a német kancellárt így is számos bíráló érte a tétova reakció miatt. Friedrich Merz, a CDU elnöke a Twitteren bírálta az incidenst: A kancellárnak „*egyértelműen ellent kellett volna mondania a palesztin elnöknek, és meg kellett volna kérnie, hogy távozzon.*” Jair Lapid Izrael miniszterelnöke is határozottan reagált az esetet követően: „*Az, hogy Mahmúd Abbász német földön állva azzal vádolja Izraelt, hogy „50 holokausztot” követett el, nemcsak erkölcsi szégyen, hanem felháborító hazugság is.*” Ehhez hasonlóan a Nemzetközi Auschwitz Bizottság is élesen bírálta a palesztin elnök megjegyzéseit és egyúttal a német fél reakcióját is. Christoph Heubner ügyvezető alelnök szerint Abbász „*szándékosan használta fel a berlini politikai színpadot arra, hogy rágalmazza Németország emlékezetkultúráját és Izrael államhoz fűződő kapcsolatait. Abbász szégyenletes és helytelen holokauszt-összehasonlításával ismét megpróbálta kiszolgálni az Izrael-ellenes és antiszemita agressziót Németországban és Európában.*” Majd hozzátette, hogy „*megdöbbentő és nyugtalanító volt, hogy a német fél nem volt felkészülve Abbász provokációira, és hogy a holokauszttal kapcsolatos kijelentései a sajtótájékoztatón megkérdőjelezhetetlenek maradtak.*” Josef Schuster, a Németországi Zsidók Központi Tanácsának elnöke szintén *a lehető* leghatározottabban ítélte el a palesztin elnök megjegyzéseit. „*Azt, hogy a holokauszt relativizálása, különösen Németországban, a Kancellária Hivatásban tartott sajtótájékoztatón kommentár nélkül marad, botrányosnak tartom.*”

Az esetet és a kritikákat követően maga a palesztin elnök is kommentálta megjegyzését és kijelentette, hogy „*a holokauszt a modern emberi történelem legszörnyűbb bűntette*” és azt nem relativizálni akarta.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

3. Az előzetes ígérek ellenére pénzügyi hiánnyal néz szemben a német katonai költségvetés

Egy friss tanulmány szerint a kormány előzetes ígéretei és a májusban a Bundestag és a Bundesrat tagjai által megszavazott 100 milliárd eurós védelmi alap ellenére a katonai kiadások összege, sem az idei, sem az elkövetkező évben nem fogják elérni a GDP 2 százalékát. Németország így a bejelentések ellenére sem lesz képes teljesíteni az elkövetkező időszakban a NATO által meghatározott védelmi költségvetési minimumot. A Német Gazdasági Intézet (Institut der deutschen Wirtschaft) tanulmánya szerint a 2022-es és 2023-as védelmi költségvetésben jelenleg közel 18 milliárd eurós hiány mutatkozik. Egyúttal nem mutatkozik reális esély a 2 százalékos célérték elérésére a vizsgált, 2026-ig tartó időszakban. Amennyiben a védelmi alap teljes összege már 2027-re felhasználásra kerülne, illetve nem kerülne sor a védelmi költségvetés növelésére, úgy a tanulmány szerint „*egy nagyjából 35 milliárd eurós hiány keletkezhetne*”. A szerzők ezzel párhuzamosan felszólították a kormányt a védelmi kiadások elkövetkező években való drasztikus növelésére, mivel meglátásuk szerint ennek elmaradása esetén 2026-ban a mostaninál már legalább 60 százalékkal nagyobb költségvetésre lenne szükség a 2 százalékos célérték elérésére.

Mindeközben közel tíz évvel a legutóbbi missziós részvétel lezárását követően a Bundeswehr újra katonákat küld Bosznia-Hercegovinába. Németország a tervek szerint maximum 50 katonával járulna hozzá az EU Eufor Althea missziójához. A stabilizációs misszió elsődleges célja az esetlegesen fellángoló etnikai feszültségek megfékezése, illetve a nemzetközi jelenlét

fenntartása a hosszú ideje belpolitikai válsággal és bizonytalansággal küzdő nyugat-balkáni államban. Oroszország Ukrajna elleni agresszióját követően az EU a misszió létszámának a megduplázásával 1100 főre emelte az országban állomásozó kontingens létszámát.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Továbbgyűrűzik a gendervita Németországban

Kötelezően bevezessék-e az iskolákban a gender-érzékeny nyelvhasználatot? Ezzel a kérdéssel foglalkozott az elmúlt hetekben a Berlieni Szenátus, amely augusztus 17-én úgy döntött, hogy a tartomány iskoláiban nincs helye a gender-érzékeny nyelvezetnek. A szenátus döntését azzal indokolta, hogy az iskoláknak a tantervekhez kell tartaniuk magukat, azok pedig a német helyesírás szabályain alapulnak, amely nem indokolja, hogy bevezessék a gender-érzékeny nyelvhasználatát, mivel annak nincsenek nyelvészeti alapjai.

Hasonlóan érvelt az a több mint 90 német nyelvész is, akik július végén közös felhívást intéztek a német közszolgálati médiához. Az aláírók úgy látják, hogy a közszolgálati adások egyoldalúan, nyelvészeti megközelítéseket nélkülözve, pusztán ideológiai okokból kifolyólag, a német helyesírás szabályait figyelmen kívül hagyó nyelvezetet alkalmaznak. Mindez a német társadalom megosztottságához és elégedetlenségéhez vezet, mivel, ahogy a korábbi felmérésekből kiderül, a német társadalom döntő többsége elutasítja a gender-érzékeny nyelvezetet. A felhívás aláírói között vannak a Német Helyesírási Tanács, valamint a Társaság a Német Nyelvért tagjai, továbbá számos jelentős német egyetem nyelvészeti professzorai. Céljuk, hogy a közszolgálati média újra a nyelvészet hatályos szabályainak megfelelően alakítsa a műsoraiban használt nyelvezetet, mivel 2020 óta folyamatosan nő a nyelvtanilag helytelen, gender-érzékeny nyelvi alakok száma. Mint írják, a német helyesírás szabályainak figyelmen kívül hagyása nem egyeztethető össze a média nyelvformáló szerepével, hiszen az nap mint nap nézők millióinak nyelvhasználati szokásait befolyásolja.

Az alapvető probléma a nyelvészek szerint, hogy a közszolgálati média a német nyelvben használatos generikus maskulinumot diszkriminálónak bélyegzi, holott a hímnemű névelővel rendelkező főnevek nem csak férfiakat jelölnek, ahogy a nőnemű névelővel rendelkező főnevek sem csak nőkre vonatkoznak. Továbbá a nyelvészek arra is felhívták a figyelmet, hogy az írott nyelvben használt gender-jelölések, mint a csillag, az alávonás vagy a kettőspont, negatívan befolyásolják a szövegértést, amely hivatalos szövegek esetében kifejezetten káros lehet.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Bemutatták a 2021-es német Antidiszkriminációs Jelentést

A Szövetségi Diszkriminációellenes Ügynökség (Antidiskriminierungsstelle des Bundes) bemutatta a 2021-es évre vonatkozó Antidiszkriminációs Jelentését. Ennek alapján Németországban 2021-ben több mint 5600 olyan tanácsadási kérelem érkezett az ügynökséghez, amely az Általános Egyenlő Bánásmódról szóló törvény (Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz, röviden AGG) szerint diszkrimináció valamilyen fajtájának minősül.

A 2006-ban alapított ügynökség történelmében ez az eddigi második legmagasabb szám a 2020-as rekordév (6383 eset) után. A körülbelül 12 %-os csökkenés a szakértők szerint elsősorban

annak köszönhető, hogy a pandémia – különösen a maszkviselési kötelezettség – kapcsán kevesebb megkeresés érkezett hozzájuk. Mindazonáltal a diszkrimináció minden más formájával kapcsolatos tanácsadási kérelmek száma továbbra is magas maradt – hangsúlyozta a júliusban heves közéleti viták után kinevezett Ferda Ataman, diszkriminációellenes biztos.

Az éves jelentés szerint a bejelentett esetek 37 %-a faji megkülönböztetéssel kapcsolatos, míg 32 %-kal a második helyen a fogyatékossággal és a krónikus betegségekkel összefüggő ügyek álltak. Ezenfelül a nemi alapon történő megkülönböztetés a megkeresések 20 %-t, míg az életkor alapján történő különbségtétel 10 %-át tette ki. Az esetek 9 %-a vallással és világnézeti meggyőződéssel, 4 %-a pedig a szexuális identitással kapcsolatos. A legtöbb megkeresést a munka világából (28 %) és a magánszolgáltatások igénybevételénél (33 %) regisztrálták. Azonban az esetek 37 %-ánál a megkülönböztetés az élet olyan területén történt, amelyet az Általános Egyenlő Bánásmódról szóló törvény nem, vagy csak részben véd. Ezen megkeresések legnagyobb része az állami szolgáltatások, azaz a közhivatalok, a rendőrség vagy az igazságszolgáltatás területére vonatkozott.

„A német diszkriminációellenes törvénynek végre meg kell felelnie a nemzetközi normáknak.” – követelte Ataman a jelentés bemutatásakor. A jelenlegi szabályozás szerint a diszkrimináció bejelentésére mindössze csak nyolc hét a határidő, azonban egyéves időtartamra lenne szükség – mondta a biztos, illetve hangsúlyozta, hogy „a koalíció által bejelentett AGG-reformnak átfogónak és időszerűnek kell lennie.”

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Németország hat hónap alatt majdnem 6.200 menedékkérőt toloncolt ki

2022 első félévében a hatóságok 6198 olyan külföldi személyt toloncoltak ki Németországból, akiknek el kellett hagyniuk az országot. Ezt a szövetségi kormány a Baloldal (Die Linke) Bundestag-frakciójának kérdésére válaszolva tette közzé. A kitoloncolások fő célországainak Észak-Macedónia (454), Albánia (402), Grúzia (397), valamint Törökország (230) számítanak. Ezenkívül 1826 menedékkérőt küldtek vissza a dublini rendelet alapján más uniós országokba.

A Baloldal kérdésére adott válasz szerint a hatóságok a hat hónap alatt tizenegy „mini charterjáraton” összesen 35 embert toloncoltak ki. Ezek olyan járatok, amelyeken legfeljebb négy külföldi utazik, akiknek el kell hagyniuk az országot. Az ilyen járatok költségei január és június között összesen 580.000 eurót tettek ki az állam számára. Ez az összeg azonban a többi kitoloncolás költségeit nem tartalmazza. Összehasonlításképpen: 2020-ban a szövetségi kormány 21 „mini charterjáratot” indított összesen 39 kitoloncolandó személynek, így a járatok költségei akkor egyedi esetekben meghaladták a 100.000 eurót is.

A Baloldali Párt bírálta ezt a fajta gyakorlatot: *„Elképesztő, hogy a szövetségi és a tartományi kormányok milyen forrásokat hajlandóak felhasználni arra, hogy embereket vigyenek ki az országból”* – mondta Clara Bünger, a Die Linke menekültügyi szóvivője.

A kitoloncolásokkal kapcsolatban a Szövetségi Belügyminisztérium közölte továbbá, hogy a koalíciós megállapodás *„hazatelepítési offenzívát ír elő az ország elhagyására vonatkozó kötelezettség következetesebb végrehajtására.”* Ennek megfelelően a bűnözők és veszélyes személyek kitoloncolásának megkönnyítésére szabályozásváltoztatásokat terveznek, amihez

jelenleg vizsgálják a további jogi módosítások szükségességét.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

Az MCC idén is megrendezte egyedülálló tehetséggondozó fesztiválját, az MCC Fesztet, amely több mint 32.000 látogatót vonzott Esztergomba, interaktív programokkal, szakmai beszélgetésekkel, koncertekkel. A Magyar-Német Intézet két pódiumbeszélgetését nagy érdeklődés övezte a fesztiválon:

A „Germany in 2022 - politics, media and public life in a turmoil” című beszélgetés központjában Angela Merkel volt kancellár politikai öröksége és megítélése, a CDU támogatottságának az alakulása és Friedrich Merz pártelnök eddigi tevékenysége, a jelenlegi hárompárti koalíciós kormány reformtervei, valamint a német energiapolitika legégetőbb kérdései álltak. Meghívott szakértőink Roland Tichy a Tichys Einblick politikai magazin kiadója, Dr. Saskia Ludwig a Brandenburgi Tartományi Parlament tagja, valamint Dr. Peter Hefele a Wilfried Martens Centre for European Studies politikai igazgatója voltak. A beszélgetést Bauer Bence az MCC Magyar-Német Intézetének az igazgatója moderálta.

További információért látogasson el [honlapunkra](#).

Szintén nagy érdeklődés övezte Klaus von Dohnanyi, magyar származású korábbi vezető német szociáldemokrata politikus online beszélgetését, aki „National Interests in Times of Radical Changes” című könyvéről Szalai Zoltánnal, az MCC főigazgatójával beszélgetett. Az előadás témájáról Klaus von Dohnanyi interjút adott a Mandiner c. hetilapnak.

A cikk elolvasásához kattintson a [honlapunkra](#).

Cikk- és interjúajánló:

„National Interests in Times of Radical Change” címmel jelent meg intézetünk podcast-sorozatának legújabb része, amelyben Szalai Zoltán az MCC főigazgatója beszélget Klaus von Dohnanyi német politikussal és íróval arról, hogy az eltérő nemzeti vélemények ellenére milyen mértékben léteznek közös európai érdekek, valamint az Európai Unió sikere mennyire rejlik éppen a nemzetek különbözőségében.

A podcast meghallgatásához látogasson el [honlapunkra](#).

„Mi marad Angela Merkel szövetségi kancellár örökségéből?” címmel jelent meg intézetünk podcastje Dr. Saskia Ludwig német politikussal. Az MCC Feszt alkalmával német nyelven rögzített podcastünkben Angela Merkel örökségéről, a közlekedésilámpa-koalícióról és a kormány-ellenzék viszonyáról tudhattunk meg többet szövetségi és tartományi szinten.

A podcast meghallgatásához látogasson el [honlapunkra](#).

"Németországnak fagyoskodnia kell a békéért?" címmel jelent meg intézetünk podcast sorozatának legújabb része Roland Tichyvel, a "Tichys Einblick" című liberális-konzervatív havilap alapítójával. Böhm Márton a jelenlegi német politika kihívásairól és kudarcairól, valamint a közlekedésilámpa-koalíció eddigi munkájáról kérdezte az újságírót.

A podcast meghallgatásához látogasson el [honlapunkra](#).

Megtartotta szokásos, nyári nemzetközi sajtóértekezletét Olaf Scholz német kancellár. A két fő téma az energiaválság és az orosz-ukrán háború volt. Kollégánk, Dobrowiecki Péter az Inforádióknak elemezte a kancellár beszámolójának legfontosabb részleteit.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Inforádió honlapjára](#).

Dobrowiecki Péter legújabb elemzése a német haderő helyzetéről és a tervezett reformok mértékéről már olvasható a Hungarian Conservative legújabb, nyári számában.

A teljes elemzésért látogasson el [honlapunkra](#).

„Zeit für neues Denken!” címmel jelent meg Bauer Bence legújabb elemzése a magyar és német Oroszország politikáról a Budapester Zeitungban, amelyet a Mandiner is szemlézett.

A cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu